ZRZESZENIE
KASZUBSKO-POMORSKIE
ODDZIAŁ GDYNIA

Sprawozdanie merytoryczne z działalności

Gdyńskiego Oddziału Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego

za okres od 11 września 2026 roku do 13 listopada 2026 roku

ZARZĄD ODDZIAŁU:

Prezes – Adam Labuhn
Wiceprezes – Andrzej Busler
Wiceprezes – Judyta Śliwińska
Sekretarz – Rozita Riss
Skarbnik – Wioletta Talbierz
Członek – Józef Bodio
Członek – Franciszek Gurski
Członek – Izabela Denc
Członek – Sławomir Pokriefke
Członek – Krzysztof Rathnów
Członek – Renata Gleinert
Członek – Brunon Król

KOMISJA REWIZYJNA:
Przewodniczący – Kazimierz Topoliński
Wiceprzewodniczący – Elżbieta Raczyńska
Członek – Sylwia Skiba

Zebrania Zarządu odbywały się średnio raz w miesiącu. Oddział obecnie liczy 224 członków, skupionych w czterech kołach: Cisowa (przewodnicząca Sylwia Skiba), Północ (przewodniczący Jerzy Miotke), Śródmieście (przewodniczący Sławomir Pokriefke) i Wielki Kack (przewodnicząca Rozita Riss). Ponadto przy naszym oddziale działa Klub Rodzin Trzebiatowskich. ZKP Gdynia sprawuje patronat nad Zespołem Pieśni i Tańca „Gdynia" (kierownik Danuta Powalisz).

Ważne rocznice i wydarzenia

Decyzją Rady Naczelnej Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego rok 2026 ogłoszono Rokiem Róży Ostrowskiej. W działalności Oddziału Gdyńskiego ZKP oraz Kaszubskiego Forum Kultury szczególne miejsce zajęły uroczystości upamiętniające osoby zasłużone dla Kaszub i Gdyni, obchody ważnych rocznic oraz wydarzenia związane z kaszubską tożsamością regionalną.

1. Podobnie jak w latach ubiegłych delegacja oddziału wraz z pocztem sztandarowym uczestniczyła w Uroczystościach Piaśnickich związanych ze zbrodnią pomorską (5 października ub.r.).
2. Poczet i członkowie uczestniczyli w XXIII Dniu Papieskim w Gdyni.
3. Zarząd Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego oddział Gdynia na czele z prezesem Adamem Labuhnem oraz prezesem KFK Andrzejem Buslerem wraz z Prezydentką Miasta Gdyni Aleksandrą Kosiorek, Filipem Iwanem – asystentem Sławomira Rybickiego – Senatora RP, ks. Dawidem Kasem – wikariuszem parafii p.w. św. Trójcy oraz Agnieszka Szlosowską – drużynową 50 Wodnej Gdyńskiej Gromady Zuchowej „Zefirki" – upamiętnili 106. rocznicę utworzenia 66. Kaszubskiego Pułku Piechoty im. Marszałka Józefa Piłsudskiego (15 października ub.r.).
4. Zorganizowaliśmy także akcję „Znicz", w ramach której zapaliliśmy znicze z kaszubskimi wstęgami na grobach naszych członków, którzy odeszli do wieczności.
5. Uczestniczyliśmy w Gdyńskiej Paradzie Niepodległości 2025 (11 listopada ub.r.).
6. W siedzibie Kaszubskiego Forum Kultury odbyło się spotkanie Rady Północnych Oddziałów Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego „Norda" związane ze zbliżającym się Walnym Zebraniem ZKP – wyborem nowych władz naczelnych wspomnianej organizacji pozarządowej. Spotkanie członków „Nordy" dotyczyło również planowanych dwóch największych działań kaszubskich w 2026 roku – Światowego Zjazdu Kaszubów, którego gospodarzem będzie Gdynia (11 lipca 2026), a także Dnia Jedności Kaszubów we Władysławowie (22 listopada ub.r.).
7. Odbył się XXIII Zjazd Delegatów Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego, w którym uczestniczyli delegaci naszego oddziału. Nowym prezesem została dr Bożena Ugowska (29 listopada ub.r.).

8. Upamiętniono 26. rocznicę śmierci ks. prałata Hilarego Jastaka. Uroczystościom towarzyszyła msza święta w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni (17 stycznia).
9. Złożono kwiaty pod pomnikiem Antoniego Abrahama z okazji obchodów 100-lecia Gdyni (10 lutego).
10. Uczestniczono w uroczystej mszy świętej z okazji 100-lecia nadania Gdyni praw miejskich (15 lutego).
11. Włączono się w obchody Dnia Jedności Kaszubów w Gdyni (19 marca).
12. Przygotowano udział gdyńskich Kaszubów w Gdyńskiej Drodze Krzyżowej. Ustalono, że członkowie ZKP będą nieśli krzyż podczas stacji IV i V (27 marca).
13. Prezes ZKP Gdynia Adam Labuhn wraz z delegacją Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego Oddział Gdynia uczestniczyli wraz z pocztem sztandarowym w uroczystościach z okazji 25-lecia działalności Oddziału ZKP Jastrzębia Góra/Pilëce (12 kwietnia).
14. Uczestniczono w uroczystościach upamiętniających ofiary KL Stutthof (9 maja).
15. Zorganizowano uroczystości ku czci Antoniego Abrahama na Oksywiu. W programie znalazły się msza święta, modlitwa przy mogile, złożenie kwiatów oraz wręczenie Srebrnych Tabakier Abrahama (20 czerwca).
16. Uczczono 103. rocznicę śmierci Antoniego Abrahama podczas uroczystości na Placu Kaszubskim (23 czerwca).
17. Zorganizowano w Gdyni XXVII Światowy Zjazd Kaszubów. W programie znalazły się m.in. przemarsz, msza święta, koncerty, jarmark, rozgrywki w baśkę oraz prezentacje regionalne (11 lipca).
18. Zorganizowano obchody Święta Flagi Kaszubskiej (18 sierpnia).
19. Uczestniczono w uroczystościach patriotyczno-religijnych w Piaśnicy pod hasłem „Gdynia pamięta” (5 października).
20. Zarząd Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego oddział Gdynia na czele z prezesem Adamem Labuhnem oraz prezesem KFK Andrzejem Buslerem i wraz z pocztem sztandarowym upamiętnili 107. rocznicę utworzenia 66. Kaszubskiego Pułku Piechoty im. Marszałka Józefa Piłsudskiego (16 października).
21. Uczestniczono w Gdyńskiej Paradzie Niepodległości 2026 (11 listopada).

Kultura

Działalność kulturalną rozwijano przede wszystkim poprzez Kaszubskie Forum Kultury. Organizowano spotkania autorskie, promocje książek, wystawy, koncerty, projekcje filmowe oraz wydarzenia popularyzujące historię i kulturę Kaszub, Pomorza i Gdyni. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również spacery historyczno-krajoznawcze.

1. Spacer krajoznawczo-historyczny *Gdynia Portowa* w ramach promocji Spacerownika. Przewodnik: Ewa Jaroszyńska (28 września ub.r.).
2. Spacer krajoznawczo-historyczny *Gdynia Zielona*. Przewodnik: Ewa Jaroszyńska (5 października ub.r.).
3. Spacer krajoznawczo-historyczny *Gdynia Grudzień 70*. Przewodnik: Ewa Jaroszyńska (5 listopada ub.r.).
4. Zorganizowano spotkanie autorskie z Alicją Balcerzak poświęcone książce „Wojenne herstorie" (22 stycznia).
5. Odbyła się promocja książki i filmu poświęconych ks. prałatowi Hilaremu Jastakowi (8 lutego).
6. W Kaszubskim Forum Kultury otwarto wystawę malarstwa Eleny Lukianovej „Kolor Nastroju Życia". Wydarzeniu towarzyszył koncert zespołu szantowego (12 lutego).
7. Uczestniczono w Targach Książki w Gdyni (20-22 lutego).
8. Zaprezentowano film Andrzeja Jastrzembskiego „Takie było nasze życie", poświęcony Kaszubom (18 marca).
9. Wzięto udział w gali wręczenia Skier Ormuzdowych (24 marca).
10. Zorganizowano spacer morski z Ewą Jaroszyńską, nawiązujący do publikacji „Gdynia. Spacerownik" (19 kwietnia).
11. Odbyło się spotkanie autorskie z Alicją Balcerzak w Kościerzynie, poświęcone tematyce wojennych herstorii (15 kwietnia).
12. Zaprezentowano „Rybackie Tradycje Nordowe Kaszub" podczas wydarzenia w Jastarni (2 maja).
13. W Domu Literatury w Gdańsku odbyło się spotkanie „Wojenne herstorie i etyka świadectwa" (6 maja).
14. Zorganizowano wernisaż malarstwa dr. Michała Henryka Tuszyńskiego w Kaszubskim Forum Kultury (13 maja).

15. Zorganizowano spotkanie autorskie z Alicją Balcerzak poświęcone książce „Wojenne herstorie” w Słupsku (22 maja).
16. W Kaszubskim Forum Kultury odbyła się promocja książki Dariusza Majkowskiego „Pòd òkã Jastrë. Wòjna” (8 czerwca).
17. W ramach XXVII Światowego Zjazdu Kaszubów odbyły się wydarzenia kulturalne, koncerty i prezentacje tradycji kaszubskich (11 lipca).
18. Zorganizowano spotkanie poświęcone książce Michała Tuszyńskiego „Tato, już się nie boję” (wrzesień).
19. Odbyło się spotkanie autorskie z Darią Kaszubowską dotyczące książki „1926. Narodziny miasta” (30 września).
20. Zorganizowano spotkanie promujące książkę „Po naszemu. Jak mówi Polska”, połączone z prezentacją kaszubskiego hip-hopu (7 października).
21. Odbyło się spotkanie „Wilengowska-Fopke-Dawid Zły. Między gwarą a językiem” (7 października).
22. Zorganizowano premierę książki Darii Kaszubowskiej „1926. Narodziny miasta” (8 października).
23. Odbyła się promocja książki Małgorzaty Sokołowskiej „Aleja Marszałka” (28 października).

Pozostałe działania i wydarzenia

Zrzeszenie Kaszubsko Pomorskie Oddział w Gdyni wraz z Kaszubskim Forum Kultury prowadził również działania związane z promocją swojej działalności, integracją środowiska regionalnego oraz upowszechnianiem wiedzy o kulturze i historii Pomorza.

1. Organizowano giełdy kolekcjonerskie, umożliwiające spotkania pasjonatów, wymianę zbiorów oraz integrację środowiska kolekcjonerów (w ciągu roku).
2. Przedstawiono działalność Kaszubskiego Forum Kultury w audycji „Jestem z Pomorza” na antenie Radia Gdańsk (marzec).
3. W Kaszubskim Forum Kultury gościły przedstawicielki niemieckiej telewizji ARD1, które przeprowadziły wywiad i zapoznały się z działalnością placówki (13 sierpnia).
4. Uczestniczono w pożegnaniu dr. Jana Mordawskiego (wrzesień).
5. Włączono się w działania promujące język kaszubski i czytelnictwo poprzez konkurs „Méster Bëlnégò Czëtaniô 2026” (październik).

Edukacja i współpraca z placówkami edukacyjnymi:

Istotnym obszarem działalności Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego i Kaszubskiego Forum Kultury była edukacja regionalna, popularyzacja języka kaszubskiego oraz przekazywanie wiedzy o tradycjach i dziedzictwie kulturowym Kaszub. Podejmowano współpracę z placówkami oświatowymi i środowiskiem nauczycielskim, a także organizowano kursy i szkolenia.

1. Zorganizowanie eliminacji powiatowych do kolejnej edycji konkursu Méster Bëlnégò Czëtaniô (3 grudnia ub.r.).
2. Udział w uroczystości z kaszubską oprawą 90-lecia Szkoły Podstawowej nr 6 im. Antoniego Abrahama w Gdyni (5 grudnia ub.r.).
3. Rozpoczęto kurs haftu złotnicy kaszubskiej, którego celem było przekazywanie i popularyzowanie tradycyjnego rękodzieła regionalnego (19 marca).
4. Podpisano porozumienie o współpracy Kaszubskiego Forum Kultury z Gdyńskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli (25 marca).
5. W siedzibie Kaszubskiego Forum Kultury odbyło się spotkanie doradców metodycznych Gdyńskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli (10 kwietnia).
6. Zorganizowano spotkanie poświęcone wojennym herstoriom i etyce świadectwa, podejmujące tematykę edukacji historycznej (6 maja).
7. Przygotowano bezpłatne szkolenie metodyczne dla nauczycieli języka kaszubskiego (maj).
8. Przeprowadzono szkolenie online poświęcone wzornictwu ludowemu (czerwiec).
9. Podczas XXVII Światowego Zjazdu Kaszubów odbył się panel dyskusyjny „Edukacja regionalna fundamentem tożsamości” (11 lipca).
10. Zapowiedziano kolejną edycję kursu języka kaszubskiego (24 sierpnia).
11. Rozpoczęto nową edycję kursu języka kaszubskiego dla osób początkujących i zaawansowanych (3 września).
12. Podsumowano kurs haftu złotnicy kaszubskiej, prezentując efekty pracy uczestników (14 października).
13. Wspierano popularyzację języka kaszubskiego poprzez konkurs „Méster Bëlnégò Czëtaniô 2026” (październik).

Współpraca z władzami miasta

Miasto Gdynia jest kluczowym partnerem Kaszubskiego Forum Kultury oraz Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego Oddział Gdynia w realizacji przedsięwzięć związanych z promocją kultury kaszubskiej, historii regionu i tożsamości lokalnej. W 2026 roku współpraca koncentrowała się w szczególności na obchodach 100-lecia Gdyni oraz przygotowaniach i organizacji XXVII Światowego Zjazdu Kaszubów. W ramach wspólnych działań:

1. Złożono kwiaty pod pomnikiem Antoniego Abrahama z okazji obchodów 100-lecia Gdyni (10 lutego).
2. Uczestniczono w uroczystościach miejskich i religijnych związanych ze 100-leciem nadania Gdyni praw miejskich (15 lutego).
3. Prowadzono przygotowania do organizacji XXVII Światowego Zjazdu Kaszubów w Gdyni, współpracując z partnerami i przedstawicielami samorządu (marzec-lipiec).
4. Włączono się w gdyńskie obchody Święta Konstytucji 3 Maja (3 maja).
5. Zorganizowano uroczystości upamiętniające Antoniego Abrahama na Placu Kaszubskim (23 czerwca).
6. Współorganizowano XXVII Światowy Zjazd Kaszubów w Gdyni, promując miasto oraz kaszubskie dziedzictwo kulturowe (11 lipca).
7. W ramach obchodów Dni Jedności Kaszubów, Dni Abrahamowych i Dni Morza podejmowano działania promujące kaszubską tożsamość w przestrzeni miejskiej, w tym dekorowanie ulicy Świętojańskiej, ulicy 10 lutego oraz pojazdów komunalnych spółek przewozowych gdyńskiej komunikacji miejskiej flagami kaszubskimi (marzec, czerwiec i sierpień).
8. Włączono się w działania dotyczące wprowadzenia kaszubskiej nazwy Gdyni – Gdiniô. Przedstawiono członkom Oddziału informacje o konsultacjach społecznych i uchwale Rady Miasta Gdyni w sprawie wystąpienia o urzędowe ustalenie kaszubskiej nazwy miasta (2026).

Współpraca z Kościołem

W ramach współpracy z gdyńskimi parafiami i środowiskiem kościelnym uczestniczono w uroczystościach religijnych i patriotycznych, w tym:

1. Uczestniczono w mszy świętej upamiętniającej 26. rocznicę śmierci ks. prałata Hilarego Jastaka (17 stycznia).

2. Wzięto udział w uroczystej mszy świętej z okazji 100-lecia nadania Gdyni praw miejskich (15 lutego).
3. Uczestniczono w Kaszubskiej Drodze Krzyżowej w parafii św. Andrzeja Boboli w Gdyni (20 marca).
4. Wzięto udział w Gdyńskiej Drodze Krzyżowej. Członkowie ZKP nieśli krzyż podczas stacji IV i V (27 marca).
5. Wzięto udział w mszy świętej w intencji Ojczyzny, odprawionej w ramach obchodów Święta Konstytucji 3 Maja (3 maja).
6. Członkowie Koła ZKP w Wielkim Kacku przygotowali nabożeństwo majowe w całości prowadzone w języku kaszubskim. Modlitwę poprowadził ks. Dawid Kas, a oprawę muzyczną zapewnili członkowie koła (3 maja).
7. Uczestniczono w uroczystościach ku czci Antoniego Abrahama na Oksywiu, których częścią była msza święta w kościele św. Michała Archanioła (20 czerwca).
8. W ramach XXVII Światowego Zjazdu Kaszubów uczestniczono w mszy świętej inaugurującej wydarzenie w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Gdyni (11 lipca).

Sprawozdanie sporządziła:

Sekretarz Zarządu

Rozita Riss

Gdynia, dn. 13.11.2026 r.